

Поради батькам, які виховують обдаровану дитину

Найперше – потрібно любити свою дитину. Приймати дитину такою, якою вона є, беручи участь у її розвитку, підтримуючи, а не нав'язуючи свої інтереси, давати дитині можливість вибору. Для розвитку творчого потенціалу, як показали дослідження, необхідна не лише адекватна оцінка сил дитини, але трішки завищена, зазнаючи якою вона не виросте, зате у неї буде запас сил та впевненість при невдачах, до яких треба готувати змалку.

Батьки повинні бути прикладом, адже дитина свідомо переймає вашу манеру говорити, ходити, працювати, відповідальності за доручену справу. Кожен батько повинен пам'ятати правило: “Не зашкодь!” Адже обдарована дитина більш чутлива, ранима, тому потрібно давати вільний час для того, щоб побути дитині на самоті, поміркувати, пофантазувати. За допомогою тренінгів дати їй можливість глибоко зрозуміти себе та інших. Дорослі часто батьки повинні радитися із психологом щодо виховання обдарованої дитини.

Батьки повинні завжди пам'ятати, що для обдарованої дитини творчість є життєвою необхідністю. Тому дитину потрібно готувати до спостережливості, наполегливості, формувати вміння доводити почату справу до кінця, працелюбність, вимогливість до себе, задоволення від процесу творчості, терпляче ставлення до критики, впевненості при невизначеності, гордості і почуття власної гідності, чуливість до аналізу моральних проблем.

Батьки також повинні усвідомлювати, що надзвичайно велика роль у процесі формування особистості обдарованої дитини належить волі. Вольові риси є стрижневими рисами характеру, адже за наявності мети, яку особистість досягає в житті, долаючи перешкоди, є цілеспрямованим життям. Цілеспрямовані люди знаходять своє щастя в житті, вони вміють поставити перед собою чітку, реальну мету. Прагнення досягти своєї цілі робить людину рішучою та наполегливою. І.Павлов стверджував, що у вольової людини труднощі лише збільшують бажання реалізувати свою мрію. Вони вміють стримати себе, володіють терпінням, витримкою, вміють контролювати свої почуття за наявності перешкод. Ініціативність і творчість поєднані з наполегливістю, рішучістю та витримкою, допомагають обдарованим дітям самореалізуватися.

Отже, батьки покликані допомогти дитині відкрити її життєве покликання, реалізувати себе як особистість. Вони не мають права

втратити обдаровану дитину, бо, втрачаючи талант, обдарування, здібність, вони втрачають майбутнє. Тому батьки повинні бути терплячими, безмежно вірити в дитину, тоді ця дитина виросте хорошою творчою людиною.

Розвитку обдарованої дитини сприяє вміння дорослих створити соціально-сприятливі умови:

1. Створення сприятливих фізіологічних умов:
 - забезпечення стану стабільності і спокою;
 - усунення факторів, які відволікають.
2. Створення атмосфери розуміння і чуйності.
3. У взаємостосунках дорослим дотримуватися особистісно-орієнтованих напрямків, а саме:
 - відрізняти вчинок від особистісних якостей дитини;
 - не припускати авторитарного нав'язування своєї думки і суджень;
 - уникати засудження, мотивувати діяльність позитивною установкою на дитину.

Як треба поводитися батькам з обдарованою дитиною

1. Зрозуміти дитину й усвідомити її неординарність.
2. Не ігнорувати унікальність її можливостей.
3. Не захоплюватися понад міри.
4. Не перетворювати все життя дитини в задоволення своїх високих батьківських амбіцій.
5. Створити умови для заохочення таланту.
6. Не проектувати на обдаровану дитину власні захоплення й інтереси.
7. Не культивувати необхідність досягти успіху. Не примушувати весь час робити приємне дорослим, використовуючи свою незвичайність.
8. Не заставляти надмірно захоплюватись улюбленою справою, не перевантажувати дитину.
9. Створити атмосферу творчості, не гасити інтерес.
10. Учити терпінню й заохочувати за всі старання.
11. Тактовно, делікатно допомагати.
12. Вчити програвати й не сприймати будь-яку невдачу як трагедію.
13. Намагатися всіма способами зменшити надмірну вразливість дитини.
14. Навчити дитину бути якомога менше вразливою.
15. Спокійно ставитися до емоційних перепадів малюка.

16. Вчити володіти емоціями.
17. Спробувати допомогти використати відчуття невпевненості в собі, трохи приземливши той ідеал, якого дитина наслідує.
18. Усе робити, що від нас залежить, аби дитина не занижувала свою самооцінку і в той же час не виставляла надмірну обдарованість напоказ.
19. Не прославляти її більш ніж інших дітей у сім'ї.
20. Допомогти налагодити стосунки з однолітками, учити бути дружнім у колективі.
21. Прагнути пояснити, що незручно поправляти інших, демонструючи свою досвідченість і перевагу.
22. Якомога більше уваги приділяти фізичній активності дитини (якщо дитина досягла результатів в інтелектуальній сфері і навпаки), щоб досягти балансу.
23. Стежити за рівнем розвитку моторики й домагатися набуття різних фізичних навичок.
24. Зрозуміти, у чому суть проблеми дитини; з чим пов'язані агресія й несприйняття себе; що турбує малюка весь час.
25. Враховувати індивідуальність.
26. Завжди підбадьорювати дитину.
27. Тактовно звертатися до неї.
28. Зуміти створити доброзичливу атмосферу стосовно дитини не лише з близькими, але й в усіх сферах життя дитини (однолітки, вихователі, вчителі та ін.).
29. Вважати себе найщасливішими батьками.
30. Не "підрізати дитині крила", а відправлятися з нею у "політ".

Як не слід поводитися батькам з обдарованою дитиною

1. Нехтувати здібностями або надмірно підносити їх.
2. Виховувати як звичайну дитину або створити "тепличні" умови життя.
3. Вважати в дечому ненормальною або завищувати обдарованість дитини.
4. Весь час "приземляти" її або вважати недосяжною для всіх.
5. Карати за допитливість або настільки заохочувати, що це може призвести до зриву.
6. Будь якими способами сповільнювати розвиток або настільки прискорювати його, що це стане непосильним.
7. Протиставляти навмисно іншим дітям у сім'ї або ж у колективі, створювати умови для суперництва або ревнощів.
8. Не навчати комунікабельності зі своїми однолітками й культивувати в дитині відчуття переваги над ровесниками.
9. Не допомагати вирішувати проблему з оточуючими (вчителі, однолітки).
10. Підсилювати вразливість і відчуття провини.

Поради Девіда Льюїса батькам щодо розвитку обдарованої дитини

1. Відповідайте на запитання дитини якомога терпляче і чесно. Серйозні запитання

дитини сприймайте серйозно.

2. Створіть у квартирі місце-вітрину, де дитина може виставляти свої роботи, не сваріть дитину за безлад у кімнаті під час її творчої роботи.
3. Відведіть дитині кімнату чи куточок винятково для творчих занять.
4. Показуйте дитині, що ви любите її такою, якою вона є, а не за її досягнення.
5. Надавайте дитині можливість проявляти турботу.
6. Допмагайте дитині будувати її плани та приймати рішення.
7. Показуйте дитині цікаві місця.
8. Допмагайте нормально спілкуватися з дітьми, запрошуйте дітей до своєї оселі.
9. Ніколи не кажіть дитині, що вона гірша за інших дітей.
10. Ніколи не карайте дитину приниженням.
11. Купуйте дитині книжки за її інтересами.
12. Привчайте дитину самотійно мислити.
13. Регулярно читайте дитині чи разом з нею.
14. Пробуджуйте уяву та фантазію дитини.
15. Уважно ставтеся до потреб дитини.
16. Щодня знаходьте час, щоб побути з дитиною наодинці.
17. Дозволяйте дитині брати участь у плануванні сімейного бюджету.
18. Ніколи не сваріть дитину за невміння та помилки.
19. Хваліть дитину за навчальну ініціативу.
20. Учть дитину вільно спілкуватися з дорослими.
21. У заняттях дитини знаходьте гідне похвали.
22. Спонукайте дитину вчитися вирішувати проблеми самотійно.
23. Допмагайте дитині бути особистістю.
24. Розвивайте в дитині позитивне сприйняття її здібностей.
25. Ніколи не відмахуйтеся від невдач дитини.
26. Заохочуйте в дитині максимальну незалежність від дорослих.
27. Довіряйте дитині, майте віру в її здоровий глузд.